

Moduł 2

PODCAST 3

“Czym jest walidacja?”



“Czym jest walidacja?”

Czy kiedykolwiek zastanawiałeś się, dlaczego pewne metody nauczania są bardziej skuteczne niż inne? To właśnie dzięki procesowi zw. walidacją w edukacji. Polega on na sprawdzeniu, czy metody nauczania działają tak, jak powinny, tj. czy uczestnicy rzeczywiście się uczą i rozwijają.

Walidacja pomaga uniknąć błędów i zapewnia, że wykorzystywane metody są skuteczne i bezpieczne dla uczniów. Proces ten obejmuje różne kroki, od planowania szkoleń/warsztatów po ocenianie postępów uczestników, wszystko po to, by mieć pewność, że metody nauczania są naprawdę efektywne i korzystne dla rozwoju uczestników. Dzięki walidacji w edukacji można zapewnić wysoką jakość nauczania, co przekłada się na lepsze wyniki. Walidacja, jako istotna procedura potwierdzania prawidłowości i stosowności danych, jest nieodłącznym elementem licznych dziedzin naukowych oraz praktyki zawodowej. Zarówno w obszarze medycyny, psychologii, jak i inżynierii oprogramowania, walidacja odgrywa kluczową rolę w zapewnieniu precyzji i wiarygodności wyników badań oraz wyrobów końcowych. Teoria walidacji, mimo swej rozległości, skupia się głównie na opracowywaniu i stosowaniu metodyk potwierdzających poprawność i efektywność danych, narzędzi oraz procedur.

Opisując walidację, warto wyjaśnić, czym dokładnie się ona zajmuje i w jaki sposób przebiega ten proces. Zaczynając od definicji walidacja polega ona na potwierdzeniu zdobytych umiejętności, wiedzy i kompetencji społecznych niezależnie od sposobu nauki, czy to poprzez formalną edukację, kursy, praktyki czy działalność nieformalną. Jest to proces oceny, który pozwala osobom udokumentować osiągnięcia w uczeniu się i daje możliwość rozwoju zawodowego, edukacyjnego oraz osobistego. Przez walidację jednostka może wykazać swoje umiejętności, co jest istotne zarówno dla tych, którzy aktywnie uczestniczą w życiu zawodowym i chcą rozwijać się, jak i dla tych, którzy wracają na rynek pracy po przerwie lub poszukują nowych możliwości zatrudnienia.

W Polsce walidacja jest uregulowana prawem. Walidacja w świetle Ustawy o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (ZSK) jest istotnym procesem zapewnienia jakości nadawanych kwalifikacji oraz uznawania efektów uczenia się poza systemem edukacji formalnej. Ustawa wprowadza ramy umożliwiające gromadzenie i porównywanie osiągnięć edukacyjnych. Wprowadza również pojęcia walidacji i certyfikowania, które potwierdzają uzyskane kwalifikacje.

Walidacja polega na sprawdzeniu, czy osoba ubiegająca się o kwalifikację osiągnęła wymagane efekty uczenia się, niezależnie od sposobu zdobywania wiedzy. Proces ten daje możliwość uznania efektów uczenia się pozaformalnego i nieformalnego. Natomiast certyfikowanie to uzyskanie dokumentu potwierdzającego nadanie określonej kwalifikacji po uzyskaniu pozytywnego wyniku walidacji. Minister właściwy nadaje uprawnienia do certyfikowania kwalifikacji, a instytucje certyfikujące są odpowiedzialne za przeprowadzenie procesu walidacji i certyfikacji. Te regulacje umożliwiają spójny i wiarygodny system uznawania kwalifikacji oraz rozwój edukacyjny i zawodowy w różnych dziedzinach życia.

W kontekście zapewnienia wiarygodności procesu walidacji, istotne są jasno określone wymagania, którym muszą sprostać instytucje nadające kwalifikacje. Te kryteria organizacyjne i kadrowe mają na celu zapewnić rzetelność i porównywalność rezultatów walidacji. Wymagania dotyczące walidacji określają kryteria, które musi spełnić podmiot chcący otrzymać uprawnienia do certyfikowania kwalifikacji. Opisują one efekty uczenia się potrzebne do zdobycia danej kwalifikacji i kryteria ich weryfikacji. Instytucje certyfikujące muszą przygotować plany walidacji zgodnie z tymi wymaganiami. Wymagania te mają zapewnić wiarygodność i porównywalność wyników walidacji, dostosowane do poziomu złożoności kwalifikacji. Mogą dotyczyć metod, kadry, organizacji i materiałów potrzebnych do walidacji. W niektórych przypadkach mogą być uzupełnione o wskazówki dla podmiotów przeprowadzających walidację. Wymagania mogą także regulować kwestie odwołania się od wyniku walidacji czy warunki ponownego przystąpienia do niej. Powinny być tak skonstruowane, aby gwarantować wiarygodność wyniku walidacji, eliminując zbędne elementy.

Proces walidacji, składający się z czterech kluczowych etapów, jest fundamentalnym narzędziem potwierdzenia i oceny osiągniętych efektów uczenia się. Pierwszy etap, identyfikowanie, wymaga dogłębnej analizy umiejętności i wiedzy, które kandydat zdobył w trakcie swojego procesu nauki.

Jest to moment, w którym dokonuje się oceny posiadanych kompetencji oraz identyfikuje ewentualne braki czy luki w wiedzy, które mogą wymagać uzupełnienia. Kolejny etap, dokumentowanie, obejmuje gromadzenie materiałów dowodowych, takich jak certyfikaty, zaświadczenia czy próbki pracy, które potwierdzają zdobytą wiedzę i umiejętności. To istotny krok w procesie walidacji, zapewniający obiektywne podstawy oceny osiągnięć kandydata. Po zebraniu dokumentacji następuje etap weryfikacji, w którym sprawdza się, czy kandydat faktycznie osiągnął wymagane efekty uczenia się. Jest to moment, w którym stosuje się różnorodne metody oceny, aby potwierdzić autentyczność kompetencji. Ostatni etap, certyfikowanie, to potwierdzenie pozytywnego wyniku weryfikacji poprzez wydanie dokumentu, który oficjalnie stwierdza osiągnięcie określonych efektów uczenia się. Te cztery etapy, ściśle ze sobą powiązane, zapewniają rzetelność, obiektywność i wiarygodność procesu walidacji, który ma kluczowe znaczenie w potwierdzaniu i uznawaniu osiągnięć edukacyjnych oraz zawodowych kandydatów.

Podsumowując, walidacja to kluczowy proces potwierdzenia poprawności i adekwatności danych, a także osiągnięć i kompetencji jednostki. W różnych dziedzinach, od edukacji po zawód, odgrywa istotną rolę w zapewnianiu rzetelności i wiarygodności wyników badawczych oraz produktów. Składa się z kilku etapów, obejmujących identyfikację, dokumentowanie, weryfikację i certyfikację osiągnięć. Istotne jest również uregulowanie procesu walidacji w systemach kwalifikacji, co umożliwi uznawanie efektów uczenia się przez całe życie. Wspierając rozwój jednostek i systemów edukacyjnych, walidacja staje się nieodłącznym elementem w potwierdzaniu kompetencji i umiejętności, przyczyniając się do doskonalenia procesów edukacyjnych i zawodowych.

Bibliografia:

- https://kwalifikacje.gov.pl/download/Publikacje/Walidacja_nowe_mozliwosci_zdobywania_kwalifikacji_z_wkladka.pdf
- <https://szansa-power.frse.org.pl/walidacja/>
- https://brjk.amu.edu.pl/_data/assets/pdf_file/0007/129157/narzedzia_KR_K.pdf
- <https://kwalifikacje.edu.pl/wp-content/uploads/publikacje/PDF/Walidacja.pdf>

Sfinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA). Unia Europejska ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

Wszystkie rezultaty wypracowane w ramach projektu „LEARNING OUTCOMES in Adult Education” udostępniane są na zasadzie otwartych licencji (CC BY-SA 4.0 DEED). Można z nich korzystać bezpłatnie i bez ograniczeń. Kopiowanie lub przetwarzanie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione. W przypadku wykorzystania rezultatów niezbędne jest podanie źródła finansowania oraz jego autorów.